

Összművészeti fesztivállal ünneplik a Grand Café Szeged újrainytását

Szeged, 2025. szeptember 12. - Az évi rendszeres nyári szabadságáról megújulva, egy falfestménnyel gazdagabban tér vissza idén a szegedi Grand Café, amelyet ráadásul egy háromnapos, ingyenes összművészeti fesztivállal ünnepel meg a dél-alföldi város ikonikus kulturális színtere.

A szegedi fiatalok már megszokhatták, hogy az underground művészeti közösségi tér minden nyáron hosszabb szabadságra megy, hogy szeptemberben újult erővel térjen vissza. Idén azonban ez a visszatérés egyúttal azt is jelenti, hogy a **Communities Through Art** program keretében a város kulturális életének egyik központja egy a lépcsőház eddig kihasználatlan felületén egy street art alkotással, hatalmas méretű falfestménnyel gazdagodik.

A Communities Through Art kezdeményezés célja, hogy a művészet nyelvén hozzon közelebb közösségeket – határok nélkül. Magyar és román művészekkel, diákokkal és civilekkel együtt szerveznek falfestéseket, filmklubokat és VR-élményeket Szegedtől Debrecenre át Aradig. Az **Interreg Románia-Magyarország**, egy az Európai Unió finanszírozásában megvalósuló, határon átnyúló együttműködési program támogatásával létrejött programsorozat célja egyszerű: párbeszédet indítani, közösen alkotni, és olyan programokat hozni a régióba, amikre jó együtt emlékezni.

A program egyik központi eleme a lokális *street art* történelem feldolgozása és megértése, illetve olyan új alkotások közös létrehozása, amelyek segítenek a műfaj magasabb szintre emelésében. Így született meg a szegedi **Grand Café** új falfestése is, amelyet **Kiss Adél**, gyulai születésű, de művészeti tanulmányait Kolozsváron végző, 2000 óta önálló alkotóként aktív művész készítette. *“Izgalmas munkának ígérkezett, és az is lett – szellemileg, emocionálisan és fizikailag is”* - mondja el a projektről Kiss Adél. *“Lenyűgözött a Grand Café harmincéves kulturális folytonossága, sokrétű tevékenysége és az épület különleges hangulata. Igyekeztem a legtöbbet kihozni abból, ami a kávézástól és sörözéstől a filmekre és koncertekre át a könyvbemutatókig ikonikus szegedi atmoszférát teremt itt”* - teszi hozzá.

“A következő évben 30 éves Grand Cafénak a kezdetektől eddig meg nem valósult terve volt egy falfestmény, amely a lépcsők labirintusában felvezeti a látogatókat a második emeleti bejáratig, és egyben kifejezi a hely szellemét: a közösségi miliőt, a barátságos vendéglátást, a könyvek, a filmek, a zene, a képzőművészetek szeretetét” - összegzi a festmény létrejöttének hátterét Erdélyi Ágnes, a Grand Café egyik alapítója. “Köszönjük Kiss Adélnak az attraktív, üde, olykor vicces, igazi nagyszabású freskóját! Invitáció ez a Grand Caféba: Kedves barátunk, gyere, várunk!” - teszi hozzá.

A képzőművész munkáját a Szegedi Tudományegyetem hallgatói is támogatták. A program keretében két alkalommal megrendezett többnapos workshopok keretében ugyanis ők dolgozták fel a Grand Café történetét, a város street art örökségét, illetve inspirációs anyagokat állítottak össze Adél számára. A hallgatók a workshopok során megismerkedhettek a kultúraszervezés eszköztárával, az alkalmazott kreatív írással vagy épp a vizuális történetmesélés eszközeivel is.

A falfestmény leleplezésére **2025. szeptember 18-án este** kerül sor a **Le GRAND Opening** c. összművészeti fesztivál keretében. A háromnapos, ingyenes esemény igyekszik minden olyan kulturális műfajnak teret adni, amelytől a város underground központja mindenki számára a “Grand”. Ennek köszönhetően lesznek alternatív koncertek (*Pozwakowski, Palánta, EndrE, Shan*), DJ-k (*Infragandhi, Vedat Akdağ, Szabola, Mate_Pap, Fonetik*), díjnyertes hazai és külföldi dokumentumfilmek (*KIX; Arcélek, útszélek; Akik a falakra írnak; Balomania*). Ezt VR-dokumentumfilmek (*21-22 Kína, Szembesülés, Plastisapiens*), szegedi street art túra és a hallgatók szegedi fotóiból készült kiállítás egészíti ki, de több témában kerekasztal-beszélgetésekre, rendezői kérdezz-felelekre is sor kerül.

A Communities Through Art itt azonban nem ér véget: a fesztivált további események követik többek között Szegeden és Debrecenben, emellett a romániai együttműködő partner, a Citizenit bevonásával Aradon is közösségi műalkotás jön majd létre, illetve Temesváron is lesznek programok.

Facebook-esemény: <https://fb.me/e/2Ukv77Zw3>

Communities Through Art Facebook-oldal: [communitiesthroughart](https://www.facebook.com/communitiesthroughart)

A projekt az Interreg VI-A Románia-Magyarország Program keretein belül valósul meg, az Európai Unió támogatásával.

További információk az Interregről: <https://interreg-rohu.eu/>

Jelen anyag tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.

Köszönjük a Szegedi Román Kulturális Intézet támogatását a nemzetközi workshop megrendezésében.

Le GRAND Opening

A Communities Through Art összművészeti fesztiválja

2025. szeptember 18-20. | Grand Café (Szeged, Deák Ferenc u. 18.)

Programbontás

2025. szeptember 18. csütörtök

17.30 - Kapunyitás

18.00 - Megnyitó: Kiss Adél falfestménye és a szegedi street art helyszínekről szóló fotókiállítás közös nyitóceremóniája.

20.00 - KIX (magyar-francia-horvát dokumentumfilm, 92 perc, 2024)

21:30 - Q&A a film rendezőjével, Mikulán Dáviddal

22:00 - Palánta koncert (pszichedelikus punk Budapestről)

A koncert előtt és után DJ Fonetik zenél a kávézóban (post-punk disco).

2025. szeptember 19. péntek

16:00 - Arcélek, útszélek (francia dokumentumfilm, 89 perc, 2017)

18:00 - Akik a falakra írnak (román dokumentumfilm, 85 perc, 2023)

19:30 - Kerekasztal a film rendezőjével, Alin Boeru-val és hazai street art szakértőkkel

22:00 - Shān (industrial psych folk Szegedről)

23:00 - EndrE (szegedi stoner/grunge)

21:00-02:00 - a kávézóban Vedat Akdağ és Szabola fúziós etnodiszkója

2025. szeptember 20. szombat

11:00 - Vezetett street art túra Szegeden (indulás a Grandtól | regisztrációhoz kötött, ingyenes program)

14:00-18:00 - VR-kiállítás a Belvárosi Moziban (VR-filmek: 21-22 Kína, Szembesülés, Plastisapiens)

18:00 - Balomania (spanyol-dán dokumentumfilm, 93 perc, 2024)

22:00 - Pozvakowski (experimental post rock Budapestről)

20:00-02:00 - a kávézóban Infragandhi és Mate_Pap (dark disco, indie dance, house)

Programelemek

Dokumentumfilmek

KIX

Mikulán Dávid – Révész Bálint, Magyarország – Franciaország – Horvátország, 2024, 92'

Szerteágazó utazás egy budapesti kisfiú felnevelésének 12 évébe, amelynek során a randalírozó kölyökből, Sanyiból felnőttkorára közellenség lesz. A film ritkán látott közelségből mutatja be a fiú és családja mindennapjait. A *Srácok* magyar verziója, háttérben a leszakadó és magára hagyott városi szegénységgel.

Akik a falakra írnak

Alin Boeru – Románia, 2023, 85'

Egy érzékeny és vizuálisan gazdag dokumentumfilm, amely a graffitiművészet társadalmi szerepét és személyes motivációit kutatja Bukarest falain. A film megszólaltat művészeket, várostervezőket és járóelőket is, miközben finoman szövi össze a politikai tiltakozást a személyes kifejezésformákkal. Egy lassan hömpölygő, mégis elgondolkodtató utazás a városi tér identitásairól.

Balomania

Sissel Dargis Morell, Spanyolország – Dánia, 2024, 93'

Latin-Amerika egén úszó óriás léggömbök történetén keresztül tárul fel a kézművesség, a közösség és a tiltott örömök világa. A film lenyűgöző képekkel és személyes történeteken keresztül mutatja be, hogyan válik az égbe szálló ballon egy közösségi kiáltássá. Balomania egy csendes lázadás a hétköznapiság ellen – színes, játékos, mégis mélyen társadalomkritikus.

Arcélek, útszélek

Agnès Varda & JR, Franciaország, 2017, 89'

A filmlegenda Agnès Varda és a fiatal fotóművész JR együtt utaznak francia kisvárosokba, hogy óriásportrékat ragasszanak házfalakra. Útközben nemcsak mások arcait fedezik fel, hanem egymásét is – és közben finoman elgondolkodtatnak arról, mit jelent emlékezni, alkotni és közösségben lenni. Egy meglepően szívderítő, mégis mélyen emberi road movie.

VR-dokumentumfilmek

21-22 Kína

Thierry Loa, Kanada, 2022, 24'

Lenyűgöző, szavak nélküli utazás az Antropocén korába, ahol az emberi jelenlét formálja a tájat Kína égboltján keresztül. A 360°-os VR-film kizárólag valós légi felvételeket használ, bemutatva a szuperhatalommá váló ország gyors urbanizációját, ipari fejlődését és tájképfomáló folyamatait. Thierry Loa rendezése meditatív, dokumentarista látásmódon keresztül tárja fel bolygónk jelenlegi állapotát – szavak nélkül, de annál beszédesebben.

Szembesülés

Volodymyr Kolbasa – Ondrej Moravec, Ukrajna – Csehország, 2023, 10'

Ez a 10 perces film a szimpla tekintetek erején keresztül mesél a háború valóságáról. Harkiv romjai között járunk: lakások, játszóterek és kórtermek tárulnak elénk, ahol a helyiek szóltanul néznek vissza ránk. A tekintetükön keresztül érezhetjük a veszteséget, a fájdalmat, de akár a reményt is. Megrázó, mégis méltóságteljes alámerülés.

Plastisapiens

Miri Chekhanovich – Edith Jorisch, Kanada, 2022, 15'

Nyugodt, mégis meghökkentő utazás egy olyan jövőbe, ahol az ember és a műanyag egygyé válik. Ez a 15 perces, interaktív VR-élmény a Quest 2 szemüvegeken fut, kontrollerral vagy akár puszta kézmozdulatokkal is irányítható. A film látványvilága finoman animált, meditatív, ugyanakkor szatirikus tónusú: egy spekulatív öko-fikcióba kalauzol, ahol a műanyag és az élővilág összeolvad, és új, hibrid lényekké alakul át. Elgondolkodtató, de játékos élmény.

Zenekarok

Palánta

A punk/hardcore szcéna legifjabb generációjához tartozó budapesti Palánta pszichedelikus punkot játszik, prog rockos elszállásokkal és szürreális szövegekkel. Hírük a nemzetközi sajtóba is eljutott, lemezüket pedig tavasszal a legendás Trottell Records adta ki.

<https://palanta.bandcamp.com>

Pozvakowski

A veterán budapesti zenekart biztosan nem kell azoknak bemutatni, akik a post-rock hangzás zajosabb végén nézelődnek.. Bár trióban játszanak, de nagyon hangosak, komplex ritmusok, nehéz gitárhangzás és erős vizualitás jellemzi az élő fellépéseiket.

<https://pozvakowski.bandcamp.com>

Shān

A szegedi Shān formáció a Médeia Fiai zenekar alapítóinak, Lanczkor Gábornak és Lengyel Zoltánnak a duójaként indult. Nemrég megjelent *Ultramarin* című második lemezükön csatlakozott hozzájuk Vincze Zsófia is. A sajtó előszeretettel emlegeti a Swans hatását zenéjükre, folkos, pszichedelikus industrial zenéjük azonban ennél jóval beskatulyázhatatlanabb.

<https://shnmusic2.bandcamp.com>

EndrE

A szintén szegedről érkező EndrE a jól bevált stoner/doom/grunge receptet követi: a folyékony betonként hömpölygő ritmusszekcióra érkező nehéz, blues-os riffek azonnali hatást váltanak ki. A női vokál egyedivé teszi hangzásukat, amely ráadásul a legutóbbi háromszámos demóra tovább keményedett.

<https://endre.bandcamp.com>)

DJ-k

Fonetik

Elkötelezett lemezgyűjtő és DJ, aki két évtizede folyamatosan dolgozik a műfaji határok lebontásán. Igazi szerelme a jazz, főként, ha japán, de ez nem zavarja meg abban, hogy Szegedre post-punk, new wave vagy nu-disco zenékkal teli táskát hozzon magával.

Infragandhi

25 éve a hazai elektronikus szcéna egyik meghatározó alakja. A 2000-ben indult Est FM Rádió műsorvezetőjeként, DJ-jeként vált országos szinten ismertté. 2003-ban hívta életre a Deck Attack névre hallgató partisorozatát és rádióműsorát, amely azóta is fut. 2020 óta a legendás budapesti Piaf Bár helyén működő Edith működtetője.

Mate_Pap

Máté lelkes zenerajongó. Tíz évig tanult ütőhangszereken klasszikus és könnyűzenét. Az elmúlt években kezdett el érdeklődni az elektronikus zene iránt, szívesen mozog műfajok között. Fő stílusai a house, indie dance, electro, trance és a disco.

Szabola

Eklektikus szettjeiről és punkos hozzáállásáról ismert DJ, aki még a legendás Multiplexben kezdett a zenék pakolásába. Közel 7 éven át volt a Fogasház pénteki rezidense, ahol nemzetközi közönséget készítetett táncolásra a garázsrocktól az Italo Disco-ig mozgó szelekciójával.

Vedat Akdağ

Török származású, Budapesten élő producer és DJ, aki mély, érzelmes - techno, disco, tribal beat és pszichedelikus elemekből álló - szettjeiről ismert. Zenéje erősen merít a 70-es évek török rockjából, hipnotikus ritmusokkal és atmoszferikus textúrákkal rétegezve, így magával ragadó utazásokat teremtve a táncparketten.